

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2025

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27 – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

1 Αυγούστου 2025

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο: **1/10/2025**

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας εκπονούνται στο πλαίσιο του Κοινού Εναρμονισμένου Προγράμματος της Ε.Ε. για τις Έρευνες Επιχειρήσεων και Καταναλωτών (Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys) με τη στήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων της ΕΕ (Directorate General for Economic and Financial Affairs | DG ECFIN)

ΕΕ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ: Βελτίωση του δείκτη οικονομικού κλίματος σε ΕΕ και Ευρωζώνη

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Ιούλιο ενισχύθηκε τόσο στην ΕΕ, όσο και στην Ευρωζώνη. Η εξέλιξη αυτή ήταν αποτέλεσμα κυρίως της βελτίωσης των προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Υπηρεσίες και το Λιανικό εμπόριο, με την καταναλωτική εμπιστοσύνη να συμβάλει σε μικρότερο βαθμό και τις προσδοκίες στις Κατασκευές να εξασθενούν οριακά. Πιο συγκεκριμένα, στη Βιομηχανία ο δείκτης ενισχύθηκε τον Ιούλιο (+0,9), λόγω των αισιόδοξων προβλέψεων παραγωγής τους προσεχείς μήνες και των εκτιμήσεων παραγγελιών-ζήτησης, με τα αποθέματα να διατηρούνται στα επίπεδα του προηγούμενου μήνα. Στις Υπηρεσίες οι προσδοκίες βελτιώθηκαν ήπια (+0,7) ως αποτέλεσμα της βελτίωσης των προβλέψεων της μελλοντικής ζήτησης και των εκτιμήσεων της τρέχουσας κατάστασης, με τις εκτιμήσεις της τρέχουσα ζήτησης να διατηρούνται αμετάβλητες. Το Λιανικό εμπόριο ενισχύθηκε ελαφρά (+0,8), λόγω των αισιόδοξων προβλέψεων της μελλοντικής κατάστασης και των αποθεμάτων, με τις εκτιμήσεις της τρέχουσας κατάστασης, στον αντίποδα, να επιδεινώνονται. Στις Κατασκευές, ο αντίστοιχος δείκτης υποχώρησε τον Ιούλιο (-0,6), με τις προσδοκίες για την απασχόληση να εξασθενούν, ενώ οι εκτιμήσεις του επιπέδου παραγγελιών διατηρούνται αμετάβλητες. Τέλος όσον αφορά την καταναλωτική εμπιστοσύνη, αυτή βελτιώθηκε οριακά (+0,3), αντανακλώντας τις λιγότερο απαισιόδοξες εκτιμήσεις για την τρέχουσα και μελλοντική κατάσταση των νοικοκυριών αλλά και την πρόθεση των καταναλωτών για μείζονες αγορές, με τις εκτιμήσεις για τη γενική κατάσταση κάθε χώρας να εξασθενούν. Σε ότι αφορά τις τάσεις στις έξι μεγαλύτερες οικονομίες, ο δείκτης βελτιώθηκε σημαντικά στην Γαλλία (+2,4), στην Ισπανία (+2,2), στην Γερμανία (+1,2) και ηπιότερα στην Ιταλία (+0,4). Από την άλλη, υποχώρησε έντονα στην Πολωνία (-2,1) και παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητος στην Ολλανδία (-0,2). Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, ο δείκτης προσδοκιών στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη αντίστοιχα διαμορφώθηκε στις -10,4 μονάδες. Οι προσδοκίες για την παραγωγή τους επόμενους τρεις μήνες ενισχύθηκαν τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη, οι προβλέψεις παραγγελιών και ζήτησης βελτιώθηκαν, με τα αποθέματα να κλιμακώνονται στην ΕΕ και να περιορίζονται ελαφρά στην Ευρωζώνη.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις +4,2 μονάδες στην ΕΕ και στις +4,1 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους ενισχύθηκαν ελαφρά τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη, με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση να βελτιώνονται στην Ευρωζώνη και να εξασθενούν οριακά στην ΕΕ, και τις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή της να ενισχύονται και στις δύο ζώνες.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι δείκτες διαμορφώθηκαν στις -5,6 μονάδες στην ΕΕ και στις -6,7 στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα υποχωρούν σε αμφότερες τις ζώνες, οι προβλέψεις για τις πωλήσεις σε ΕΕ και Ευρωζώνη ενισχύονται, με τα αποθέματα να αποκλιμακώνονται και στις δύο περιοχές.
- Στις **Κατασκευές**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις -5,3 μονάδες στην ΕΕ και στις -3,0 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση υποχωρούν τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη, ενώ παράλληλα οι αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο εργασιών εντείνονται και στις δύο περιοχές.

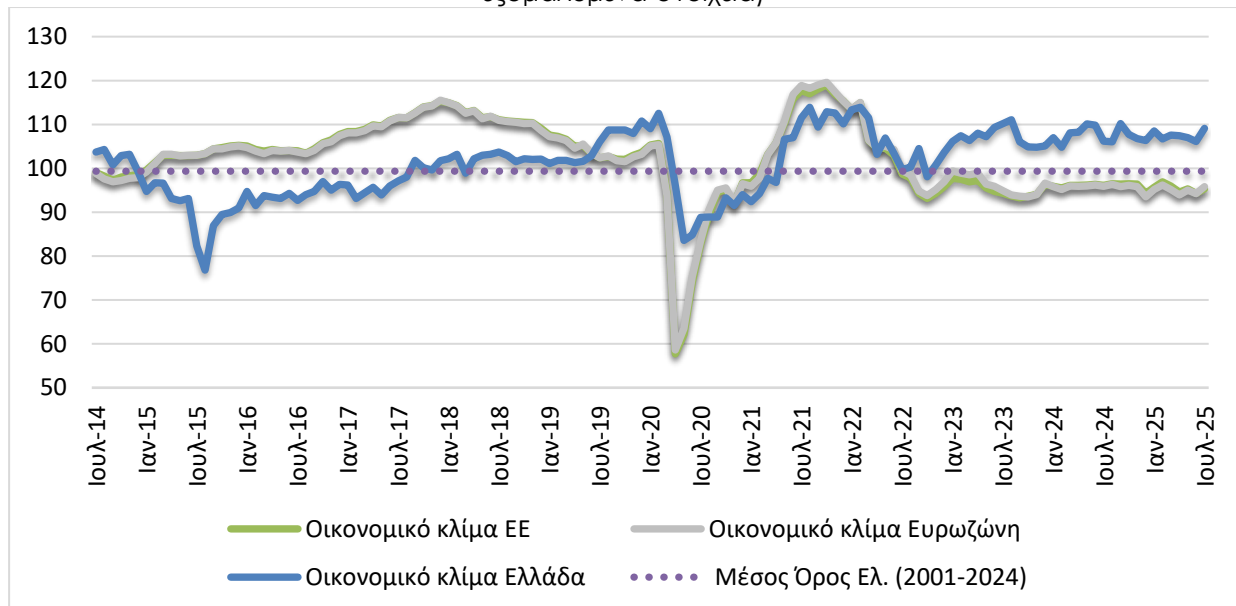
Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (2000-2020=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)¹

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2024	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
ΕΕ-27	59,7 (Απρ. 2020)	117,1 (Μάρ. 2000)	99,3	111,7	104,2	87,5	111,2	101,8	95,6	96,3		
Ευρωζώνη	60,9 (Απρ. 2020)	117,9 (ΙΟκτ. 2021)	99,3	111,6	104,0	87,9	111,5	102,3	96,4	95,9		
Ελλάδα	79,0 (Αυγ. 2015)	119,9 (Ιουλ. 2000)	99,3	102,3	105,1	94,9	105,4	104,9	107,2	107,6		
Περιοχή	2024											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	96,4	96,1	96,6	96,2	96,5	96,4	96,5	96,8	96,9	96,3	96,5	94,7
Ευρωζώνη	96,2	95,6	96,5	95,8	96,3	96,1	96,0	96,5	96,4	95,7	95,8	93,8
Ελλάδα	107,0	104,7	108,2	108,2	110,2	109,8	106,2	106,0	110,2	107,7	106,8	106,4
Περιοχή	2025											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	95,7	96,9	96,0	94,6	95,3	94,3	95,3					
Ευρωζώνη	95,2	96,2	95,2	93,9	95,0	94,2	95,8					
Ελλάδα	108,5	106,7	107,6	107,4	107,0	106,1	109,1					

¹ Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος είναι το σταθμισμένο άθροισμα των Δεικτών Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και του Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος ΕΕ-27 και Ελλάδα (2000-2020=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώθηκε στις -14,5 μονάδες στην ΕΕ και στις -14,7 στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους τελευταίους 12 μήνες βελτιώθηκαν, όπως και οι προβλέψεις για την εξέλιξη της στους επόμενους 12 μήνες. Πτωτικά κινήθηκαν οι προβλέψεις για τη γενική κατάσταση της οικονομίας στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη, ενώ οι προβλέψεις για αγορές τους επόμενους μήνες βελτιώνονται ήπια σε αμφότερες τις ζώνες.

ΕΛΛΑΔΑ: Σημαντική βελτίωση του οικονομικού κλίματος, αν και η καταναλωτική εμπιστοσύνη επιδεινώνεται

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος ενισχύεται σημαντικά τον Ιούλιο, με τον δείκτη να διαμορφώνεται στις 109,1, από τις 106,1 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, την υψηλότερη επίδοση κατά τους τελευταίους 13 μήνες. **Η βελτίωση αυτή προέρχεται από την ενίσχυση των προσδοκιών στη Βιομηχανία και τις Υπηρεσίες, καθώς στους υπόλοιπους τομείς η εικόνα σταθεροποιείται ή επιδεινώνεται. Ειδικότερα, στη Βιομηχανία βελτιώνεται η τρέχουσα ζήτηση, ενώ στις κατασκευές σημειώνεται μικρή διόρθωση των εκτιμήσεων για το πρόγραμμα εργασιών που ήταν, πάντως, πολύ θετικές.** Οι Υπηρεσίες διατηρούν τη δυναμική τους κυρίως λόγω του κλάδου των Ξενοδοχείων – Εστιατορίων, με ικανοποίηση από την τρέχουσα αλλά και τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση. **Αντίθετα, στο Λιανικό Εμπόριο σημειώνεται σημαντική επιδείνωση προσδοκιών σε όλους τους κλάδους του, όπως άλλωστε και στην καταναλωτική εμπιστοσύνη όπου καταγράφεται η χαμηλότερη επίδοση των τελευταίων 9 μηνών.** Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους κατά τους προσεχείς 12 μήνες επιδεινώνονται, με το 59% των νοικοκυριών να αναμένει ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η αξιολόγηση των επιχειρήσεων διάφορων κλάδων της οικονομίας είναι σημαντικά βελτιωμένη και κυριαρχεί στην κατεύθυνση του οικονομικού κλίματος, παρά τους προβληματισμούς που εξακολουθούν να έχουν τα νοικοκυριά.

Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, το αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση στράφηκε σε θετικό, οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα εξασθένησαν ελαφρά, ενώ οι θετικές προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες περιορίστηκαν ήπια.
- στις **Κατασκευές**, οι θετικές προβλέψεις για πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων ενισχύθηκαν σημαντικά, ενώ οι αντίστοιχες θετικές προβλέψεις για την απασχόληση υποχώρησαν έντονα.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι έντονα θετικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις υποχωρούν σημαντικά, με το ύψος των αποθεμάτων να κλιμακώνεται και τις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη των πωλήσεων να εξασθενούν ελαφρά.
- στις **Υπηρεσίες**, οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων ενισχύθηκαν ήπια, όπως και οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση, με τις αισιόδοξες προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης να κλιμακώνονται οριακά.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι αρνητικές προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας εντάθηκαν, όπως και εκείνες για τη δική τους οικονομική κατάσταση. Αντίθετα, βελτιώθηκαν οι προβλέψεις για μείζονες αγορές ενώ ενισχύθηκε η πρόθεση για αποταμίευση.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Ενίσχυση προσδοκιών λόγω κυρίως της βελτίωσης των εκτιμήσεων των παραγγελιών και της ζήτησης

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία ενισχύθηκε σημαντικά τον Ιούλιο, στις 112,6 από 107,6 μονάδες τον Ιούνιο. **Από τις μεταβλητές του δείκτη, το ήπια αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και την τρέχουσα ζήτηση στράφηκε σε θετικό, αν και το θετικό ισοζύγιο προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες περιορίστηκε ήπια και το ύψος των αποθεμάτων εξασθένησε ελαφρά.** Αναλυτικά:

α) Το **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, διαμορφώθηκε στις +6 μονάδες τον Ιούλιο, από τις -6 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, με το 17% (από 21%) των επιχειρήσεων να δηλώνουν χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 23% (από 15%) να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, το σχετικό ισοζύγιο περιορίστηκε ελαφρά (+27 μονάδες από +30 μονάδες), με το 36% (από 41%) των επιχειρήσεων να προβλέπουν αύξηση της παραγωγής τους το επόμενο τρίμηνο και το 8% (από 11%) μείωσή της.

γ) Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, το ισοζύγιο εξασθενεί ήπια στις 6 μονάδες (από 13), με το 17% των επιχειρήσεων να αναφέρει αποθέματα υψηλότερα από τα συνήθη για την εποχή.

δ) Στους δείκτες εξαγωγικής δραστηριότητας καταγράφηκαν ανοδικές τάσεις: οι ισοσκελισμένες **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** ενισχύθηκαν σημαντικά, και οι αρνητικές **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** περιορίστηκαν ήπια (-7 από -11 μονάδες).

Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Τομέας	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Βιομηχανία (2000-2010=100)	66,2 (Φεβ. 2009)	117,6 (Μάιος 2000)	97,7	103,6	93,9	106,3	105,5	104,0	105,3		
2024											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
101,0	101,6	111,9	108,7	109,2	108,3	101,4	99,4	110,6	103,5	105,9	101,6
2025											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
108,1	110,0	112,4	113,1	110,8	107,6	112,6					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση.

Πηγή: IOBE

ε) Ο δείκτης **προβλέψεων για την απασχόληση** βελτιώθηκε ήπια στις +13 από τις +6 μονάδες τον Ιούνιο, με το ποσοστό των επιχειρήσεων που προβλέπει άνοδο απασχόλησης να βελτιώνεται στο 18% (από 17%) και το 5% (από 11%) να αναμένει μείωσή της.

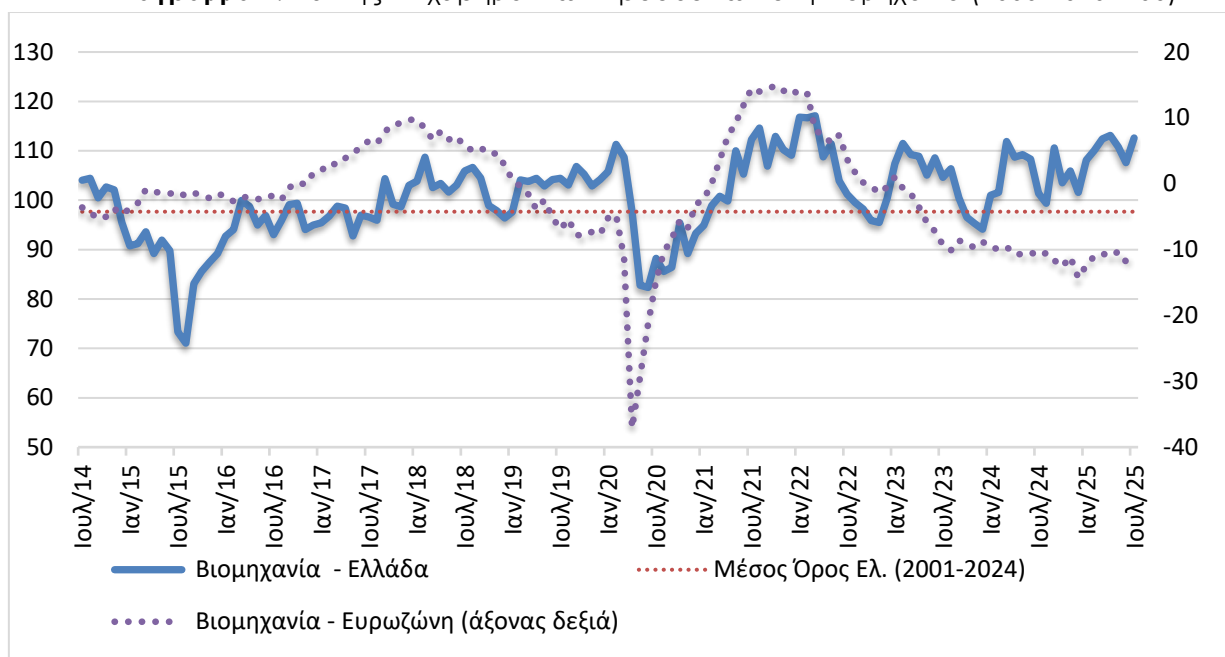
στ) Το ήπια θετικό ισοζύγιο στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών του προηγούμενου μήνα** εξασθένησε ήπια στις +1 μονάδες, με το 9% από 12% να αναμένει μείωσή τους.

ζ) Ως προς τους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, το 40% των επιχειρήσεων θεωρεί ότι η επιχειρηματική λειτουργία του είναι απρόσκοπτη, ενώ από τις

υπόλοιπες, το 23% δηλώνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης, το 15% την ανεπάρκεια εργατικού δυναμικού και το 5% άλλους συγκυριακούς λόγους.

η) Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με την **ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων** στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται, οι εκτιμήσεις των ερωτηθέντων εξασθένησαν οριακά έναντι του προηγούμενου τριμήνου ως προς την εγχώρια αγορά (+19 απο +20 μον. ο δείκτης), ενισχύθηκαν ήπια ως προς τις λοιπές αγορές (+12 μον. ο δείκτης από +6 μον.), ενώ διατηρήθηκαν αμετάβλητες ως προς την αγορά της ΕΕ (+10 μον. το ισοζύγιο).

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από τη DG Ecfm

Αξίζει να σημειωθεί ότι η αβεβαιότητα για το οικονομικό περιβάλλον ενισχύθηκε οριακά, καθώς στην ερώτηση που αφορά **στην ευκολία πρόβλεψης της μελλοντικής ανάπτυξης της επιχείρησης**, τον Ιούλιο το 45% των επιχειρήσεων θεώρησαν ότι αυτή μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, από 43% τον προηγούμενο μήνα.

Σε επίπεδο βασικών τομέων, ο δείκτης προσδοκιών στα **Καταναλωτικά αγαθά** βελτιώθηκε σημαντικά στις 118,9 μονάδες (από 111,0 μον.). Σημειώθηκε μικρή εξασθένηση στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς 3-4 μήνες, ενώ αντίθετα ενισχύθηκαν σημαντικά οι ήπια θετικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες. Στα **Κεφαλαιουχικά αγαθά** ο δείκτης εξασθένησε ελαφρά στις 120,7 μονάδες, από 123,6 τον Ιούνιο. Η υποχώρηση του δείκτη οφείλεται στις έντονα πτωτικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση, με την παραγωγή τους προσεχείς 3-4 μήνες να κλιμακώνεται ελαφρά και τα αποθέματα να κλιμακώνονται. Μικρή βελτίωση παρουσίασε ο δείκτης στα **Ενδιάμεσα αγαθά**, στις 105,6 (από 100,7) μονάδες, με τις αρνητικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση να περιορίζονται αισθητά και να ισοσκελίζονται, την παραγωγή τους προσεχείς μήνες να περιορίζεται ελαφρά και τα αποθέματα να αποκλιμακώνονται ήπια.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Μικρή εξασθένιση προσδοκιών στις Κατασκευές, λόγω υποχώρησης σε Δημόσια έργα

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές διαμορφώθηκε τον Ιούλιο, στις 166,5 μονάδες (από 176,0 μον. τον Ιούνιο), σε επίπεδο όμως σημαντικά υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (152,4 μονάδες). Η μεταβολή αυτή ήταν αποτέλεσμα της υποχώρησης των προσδοκιών **στα Δημόσια έργα**, με τις προσδοκίες αντίθετα **στις Ιδιωτικές κατασκευές** να ενισχύονται σημαντικά. **Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, οι θετικές προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων ενισχύθηκαν σημαντικά, όμως οι αντίστοιχες θετικές προβλέψεις για την απασχόληση υποχώρησαν έντονα.** Αναλυτικά, ο δείκτης στις προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων διαμορφώθηκε στις +30 (από +3) μονάδες, με το 48% (από 29%) των επιχειρήσεων να διατυπώνει αισιοδοξία για το επίπεδο των εργασιών το επόμενο τρίμηνο. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, ο σχετικός δείκτης διαμορφώθηκε στις +5 (από +46) μονάδες, με το 32% (από 47%) των ερωτηθέντων να προβλέπει αύξηση των θέσεων εργασίας και το 27% (από μόλις 1%) των επιχειρήσεων να εκτιμά μείωσή τους. Στα υπόλοιπα στοιχεία, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών κινείται ήπια υψηλότερα σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, στις +54 (από +42) μονάδες, ενώ παράλληλα στο πεδίο των τιμών, οι πληθωριστικές προσδοκίες διαμορφώνονται σε ήπια χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα (+15 από +28 μον. ο δείκτης). Τέλος, το 8% των επιχειρήσεων αναφέρει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Δύο στις τρεις επιχειρήσεις (65%) επισημαίνουν πλέον την έλλειψη εργατικού δυναμικού ως το βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία τους, ένα 11% άλλους συγκυριακούς παράγοντες, αλλά και ένα 8% τη χαμηλή ζήτηση.

Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Κατασκευές (2000-2010=100)		Min	Max	2001-2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
		14,3 (Απρ. 2020)	155,7 (Μάρ. 2000)	87,7	58,1	62,7	127,5	114,5	142,3	151,1	
2024											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
172,7	156,7	152,9	137,6	148,1	164,2	152,4	151,7	143,6	145,9	129,9	157,8
2025											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
170,1	158,8	167,8	162,4	164,3	176,0	166,5					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Στην ερώτηση σχετικά με το βαθμό αβεβαιότητας που επικρατεί στο οικονομικό περιβάλλον, φαίνεται αυτή να υποχωρεί σημαντικά, καθώς το 34,6% των επιχειρήσεων θεωρούν ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, έναντι 43,7% τον Ιούνιο.

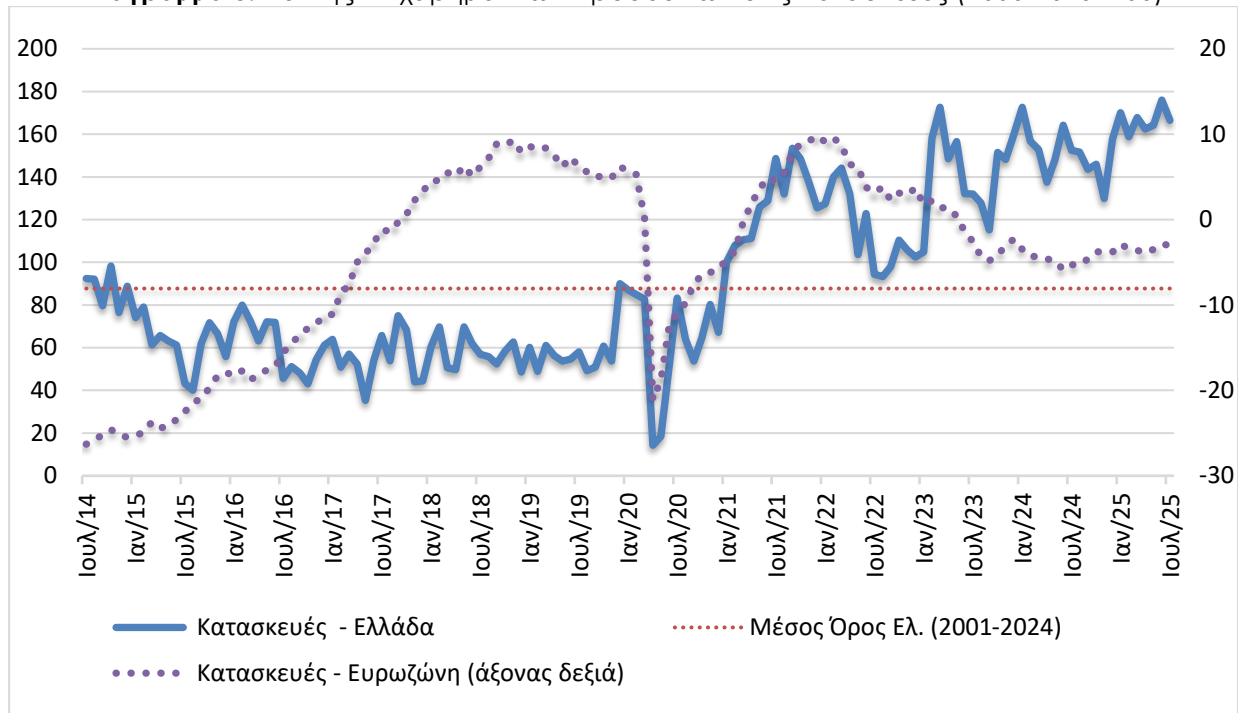
Αναλυτικά στους επιμέρους κλάδους:

Σημαντική βελτίωση παρουσίασε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** και διαμορφώθηκε στις 195,8 μονάδες (από 162,1), σε πολύ υψηλότερα επίπεδα του αντίστοιχου περυσινού (167,8 μον.) όμως. Οι ήπια θετικές προβλέψεις για το επίπεδο προγραμματισμένων εργασιών ενισχύθηκαν σημαντικά και διαμορφώθηκαν στις +39 (από +6) μονάδες, ενώ βελτιώθηκαν έντονα οι προσδοκίες για την απασχόληση οι οποίες διαμορφώθηκαν στις +59 (από +41) μονάδες. Σε ότι αφορά τα υπόλοιπα στοιχεία, οι θετικές εκτιμήσεις για την

τρέχουσα πορεία εργασιών βελτιώθηκαν σημαντικά στις +64 (από +52) μονάδες, ενώ ως προς τις τιμές, οι πληθωριστικές τάσεις διατηρήθηκαν υψηλά (+35 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο από +52 τον Ιούνιο). Τέλος, μόλις το 11% των επιχειρήσεων δεν αναφέρει προσκόμματα στη λειτουργία του. Αντίθετα, τρεις στις τέσσερις επιχειρήσεις (75%) αναφέρουν την έλλειψη εργατικού δυναμικού, το 2% την χαμηλή ζήτηση, με το 8% να αναφέρει άλλους συγκυριακούς παράγοντες ως βασικά εμπόδια λειτουργίας τους.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfm

Έντονη υποχώρηση έναντι του Ιουνίου παρουσίασε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**. Διαμορφώθηκε στις 140,1 (από 183,8 τον Ιούνιο) μονάδες, σε αισθητά υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό επίπεδό του (127,7 μον.). Ως προς το πρόγραμμα εργασιών του κλάδου, ο ισοσκελισμένος δείκτης του Ιουνίου ενισχύθηκε και διαμορφώθηκε στις +24 μονάδες. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, το σχετικό ισοζύγιο κινήθηκε κατακόρυφα πτωτικά και διαμορφώθηκε στις -33 (από +50) μονάδες. Οι μισές σχεδόν επιχειρήσεις του κλάδου (46%) αναμένουν τις ίδιες θέσεις απασχόλησης, ενώ το 44% προβλέπει αύξησή τους. Μικρή βελτίωση στις +47 (από +34) μονάδες παρουσίασε ο δείκτης εκτιμήσεων για το επίπεδο των τρεχουσών εργασιών, ενώ αντίθετα το ισοζύγιο των τιμών διαμορφώθηκε σε ήπια θετικά επίπεδα (+1 μονάδες). Τέλος, το 7% των επιχειρήσεων δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 58% να αναφέρει την έλλειψη εργατικού δυναμικού, άλλο ένα 6% την έλλειψη χρηματοδότησης και ένα 13% άλλους συγκυριακούς παράγοντες ως το βασικότερο εμπόδιο λειτουργίας τους.

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Σημαντική επιδείνωση προσδοκιών, απαισιόδοξες εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** εξασθενεί σημαντικά τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις 93,4 μονάδες, από 105,9 μονάδες τον Ιούνιο. **Η υποχώρηση αυτή αφορά όλους τους εξεταζόμενους βασικούς κλάδους.** Αναλυτικά, οι έντονα θετικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις υποχωρούν σημαντικά και διαμορφώνονται στις +7 (από +35) μονάδες ενώ οι θετικές προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων στο επόμενο τρίμηνο εξασθενούν ηπιότερα στις +24 από τις +27 μονάδες. Μπορεί οι νέες παραγγελίες να ενισχύονται αισθητά και να διαμορφώνονται στις +23 μονάδες, όμως τα αποθέματα διογκώνονται και διαμορφώνονται στις +32 (από +24) μονάδες. Από την άλλη πλευρά, οι αισιόδοξες προβλέψεις για την απασχόληση εξασθενούν οριακά (+24 από +27 μονάδες), ενώ ως προς τις τιμές, το 14% αναμένει άνοδο, ενδεικτικό των πληθωριστικών πιέσεων. Ως προς το βαθμό αβεβαιότητας που επικρατεί στο οικονομικό περιβάλλον αυτός διαμορφώνεται σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, καθώς το 72,5% θεωρεί ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, από 65,2% τον Ιούνιο.

Στους βασικούς εξεταζόμενους κλάδους οι προσδοκίες είναι πτωτικές. Αναλυτικά:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** εξασθένησε έντονα τον Ιούλιο και διαμορφώθηκε στις 98,2 (από 105,9) μονάδες, χαμηλότερα σε σχέση με το περυσινό επίπεδο (103,7 μον.). Οι θετικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις υποχώρησαν ελαφρά και στις +25 (από +34) μονάδες, ενώ παράλληλα οι αισιόδοξες προσδοκίες για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου βελτιώθηκαν ήπια και διαμορφώθηκαν στις +47 (από +41) μονάδες. Τα αποθέματα κλιμακώνονται έντονα και διαμορφώνονται στις +23 (από -2) μονάδες, ενώ παράλληλα ενισχύονται αισθητά οι παραγγελίες προς προμηθευτές (+43 από +32 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Το θετικό ισοζύγιο των προβλέψεων για την απασχόληση βελτιώνεται σημαντικά και διαμορφώνεται στις +70 μονάδες, ενώ οι πληθωριστικές τάσεις των τιμών αποκλιμακώνονται παραμένοντας υψηλές (+21 από +55 μονάδες).

Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)		Min	Max	2001-2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
		52,6 (Ιούλ. 2010)	128,7 (Μάιος 2007)	94,9	109,6	87,9	100,2	94,9	115,7	104,3	
2024											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
110,1	114,8	98,0	93,1	107,9	104,7	107,3	115,0	97,5	98,3	104,6	100,8
2025											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
93,8	98,4	94,9	98,6	100,4	105,9	93,4					

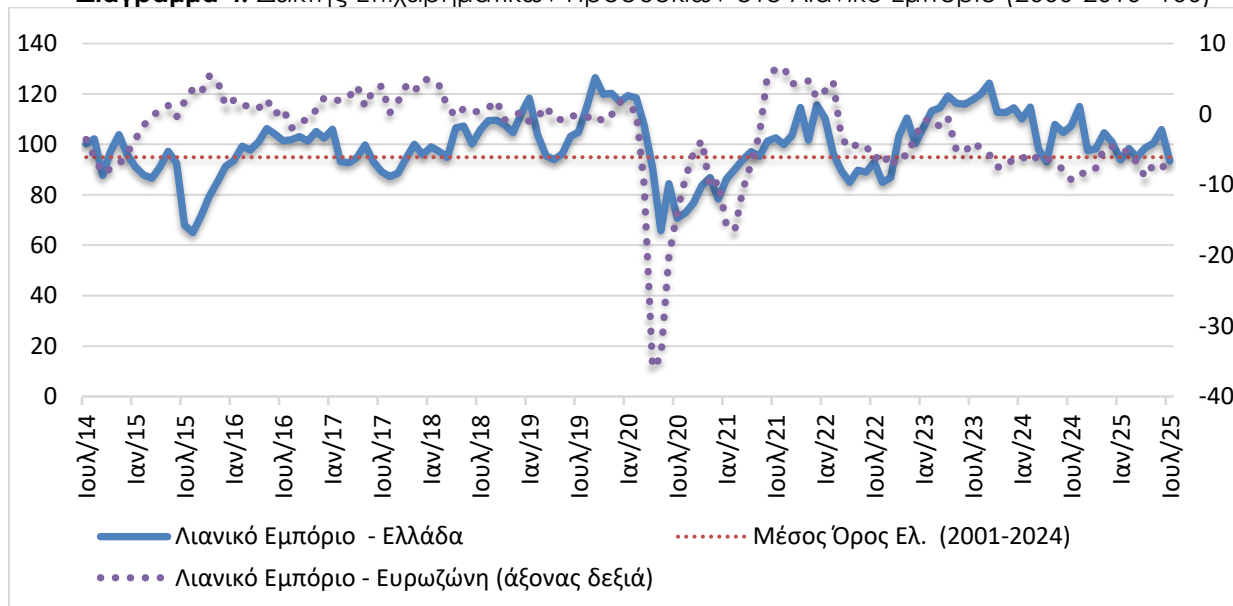
Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων. **Πηγή:** IOBE

Ήπια πτωτικά κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, υποχωρώντας στις 73,3 (από 82,0) μονάδες, έντονα χαμηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο πέρυσι (152,8 μον.). Οι ήπια αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις εντείνονται σημαντικά (-59 από -26 μονάδες), ενώ παράλληλα οι θετικές προβλέψεις για το επόμενο διάστημα

εξασθενούν ήπια στις +35 μονάδες, από τις +42 μονάδες τον προηγούμενο μήνα. Τα αποθέματα αποκλιμακώνονται ήπια και διαμορφώνονται στις +48 (από +61) μονάδες, με τις παραγγελίες προς προμηθευτές να ενισχύονται σημαντικά και να στρέφονται θετικές στις +42 μονάδες (από -24 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Από την άλλη πλευρά, οι ήπια αρνητικές προβλέψεις της προηγούμενης περιόδου για την απασχόληση κινούνται κατακόρυφα ανοδικά και διαμορφώνονται στις +40 μονάδες, όταν στις τιμές το σχετικό ισοζύγιο από ισοσκελισμένο το προηγούμενο διάστημα κινείται ήπια πτωτικά υποδηλώνοντας μείωση τιμών .

Οι προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** εξασθενούν ελαφρά και ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται τον Ιούλιο στις 81,3 (από 89,9) μονάδες, αισθητά χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι (125,2 μον.). Οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις εντείνονται αισθητά στις -33 από τις -16 μονάδες, ενώ αντίθετα οι θετικές προβλέψεις στις πωλήσεις στο επόμενο διάστημα κινήθηκαν ήπια πτωτικά και διαμορφώθηκαν στις -1 από +4 μονάδες τον Ιούνιο. Από την άλλη πλευρά, το ύψος των αποθεμάτων κλιμακώθηκε ελαφρά (-2 από -8 μον.), με τις παραγγελίες προς προμηθευτές να εξασθενούν σημαντικά και να διαμορφώνονται στις -11 (από +20) μονάδες. Παράλληλα, οι προβλέψεις για την απασχόληση υποχωρούν ελαφρά και διαμορφώνονται στις +5 μονάδες (από +11 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ στις τιμές ο σχετικός δείκτης συνεχίζει να υποδηλώνει αύξηση (+7 μονάδες).

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfín

Υποχώρηση σημειώνεται τον Ιούλιο στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα - Ανταλλακτικά**, στις 93,1 (από 112,0) μονάδες, αισθητά χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024 (106,6 μονάδες). Οι τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου εξασθενούν κατακόρυφα και από τις +52 μονάδες τον Ιούνιο διαμορφώνονται στις -15 μονάδες, ενώ παράλληλα οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου ενισχύονται σημαντικά (+30 από +14) μονάδες. Τα αποθέματα κλιμακώνονται ελαφρά (+49 από +45 μονάδες), με τις παραγγελίες προς προμηθευτές να κινούνται ήπια ανοδικά στις +5 (από -10) μονάδες. Από την άλλη πλευρά, οι προβλέψεις για την απασχόληση υποχωρούν στις +6 μονάδες, ενώ τέλος, ως προς τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται σε ήπια πληθωριστικά επίπεδα, στις +9 μονάδες.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Βελτίωση των προσδοκιών, ικανοποίηση από όλους τους επιμέρους παράγοντες

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** ενισχύθηκε ελαφρά τον Ιούλιο, στις 115,7 μονάδες, από 113,3 τον Ιούνιο. **Από τις επιμέρους μεταβλητές του δείκτη, οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων ενισχύθηκαν ήπια, όπως και οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση, με τις αισιόδοξες προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης να κλιμακώνονται οριακά.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κινείται σε ήπια υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, στις +40 μονάδες, με τον δείκτη εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση να διαμορφώνεται στις +38 μονάδες από +35 μονάδες το προηγούμενο διάστημα. Οριακά ανοδικά κινούνται οι προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου στις +26 (από +25) μονάδες, με τις προβλέψεις για την απασχόληση να βελτιώνονται ελαφρά στις +31 (από +25) μονάδες. Στις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο διατηρείται σε πληθωριστικά επίπεδα στις +19 μονάδες. Στην ερώτηση σχετικά με το βαθμό αβεβαιότητας στο οικονομικό περιβάλλον, το 39% θεωρεί ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, οριακά χαμηλότερα από τον προηγούμενο μήνα.

Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Υπηρεσίες (2000-2010=100)		Min	Max	2002-2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
		46,9 (Ιουν. 2020)	140,2 (Ιουλ. 2000)	92,0	97,7	76,0	104,7	106,8	109,7	119,8	
2024											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
110,6	121,1	125,6	131,1	127,3	132,4	118,1	117,3	111,3	112,2	111,9	119,3
2025											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
121,2	114,5	113,0	115,6	112,0	113,3	115,7					

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης. **Πηγή:** IOBE

Σε επίπεδο βασικών κλάδων οι τάσεις είναι μικτές. Αναλυτικότερα:

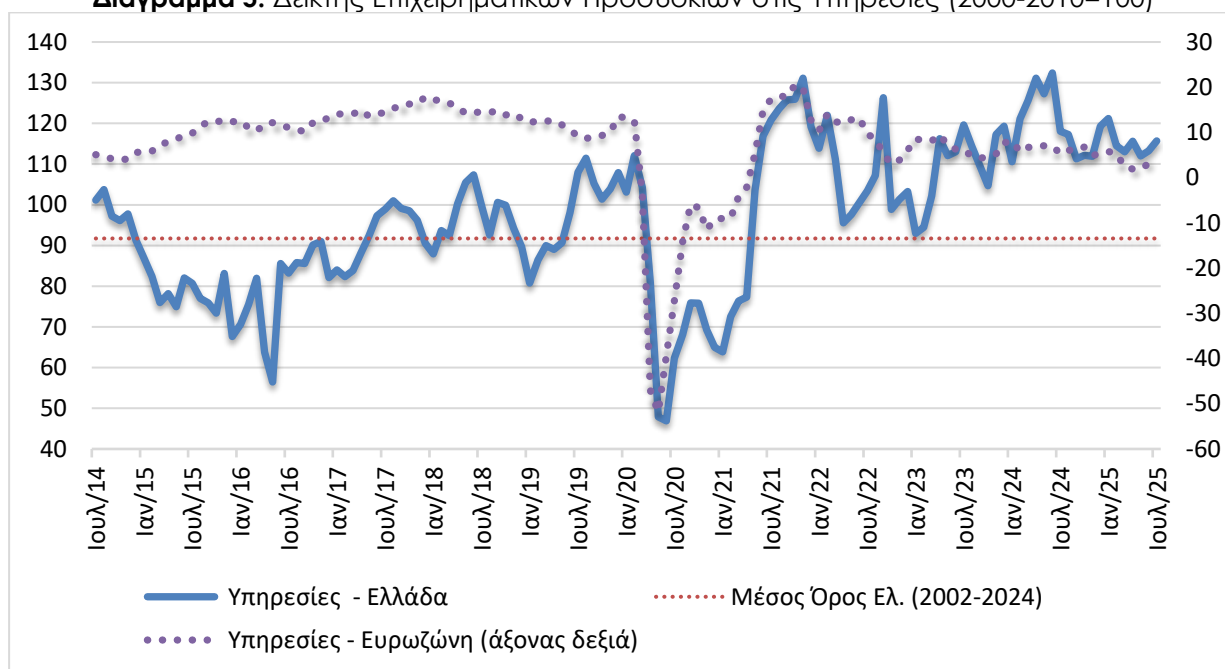
Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία**, κινήθηκε έντονα ανοδικά και διαμορφώθηκε στις 148,7 (από 131,5) μονάδες. Οι θετικές εκτιμήσεις για την πορεία της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων κινήθηκαν κατακόρυφα ανοδικά στις +68 μονάδες από +31 μονάδες τον Ιούνιο, ενώ παράλληλα ενισχύθηκαν οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (+37 από +29 μονάδες), με τις θετικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης να βελτιώνονται σημαντικά στις +56 μονάδες από τις +47 μονάδες το προηγούμενο μήνα. Οι έντονα θετικές προβλέψεις για την απασχόληση υποχωρούν ήπια και διαμορφώνονται στις +57 (από +65) μονάδες, ενώ ο δείκτης των τιμών διαμορφώνεται σε έντονα πληθωριστικά επίπεδα (+68 μονάδες).

Οριακά πτωτικά κινείται ο δείκτης προσδοκιών στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (χωρίς Τράπεζες), στις 154,2 (από 155,5) μονάδες, σε υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με εκείνο του προηγούμενου έτους (134,5 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων εξασθενούν ελαφρά στις +69 μονάδες, ενώ αντίστοιχα πτωτικά κινήθηκαν εκείνες της τρέχουσας ζήτησης και διαμορφώθηκαν στις +65 (από +78) μονάδες. Από την άλλη, ενισχύονται σημαντικά οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης, οι οποίες

διαμορφώθηκαν στις +31 (από +14) μονάδες, ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση διαμορφώθηκαν στις +46 (από +69) μονάδες. Στις προσδοκίες για τις τιμές, ο σχετικός δείκτης διαμορφώθηκε σε ήπια πληθωριστικά επίπεδα στις +15 μονάδες, από τις +11 μονάδες τον προηγούμενο μήνα.

Ήπια ανοδικά κινήθηκε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, στις 121,0 (από 118,6 μονάδες), σε έντονα υψηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό (102,8 μον.). Στους βασικούς δείκτες, το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κινείται οριακά ανοδικά (+37 από +36 μονάδες), με τις θετικές εκτιμήσεις για την ζήτηση να διαμορφώνονται αισθητά υψηλότερα από τον προηγούμενο μήνα στις +45 μονάδες από +36 μονάδες τον Ιούνιο. Παράλληλα, οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης υποχωρούν οριακά, και διαμορφώνονται στις +45 (από +46) μονάδες, με τις προβλέψεις για την απασχόληση να διαμορφώνονται σε ήπια χαμηλότερο επίπεδο σε σχέση με τον Ιούνιο, στις +47 (από +51) μονάδες. Από την άλλη πλευρά η πληθωριστική τάση κλιμακώθηκε και το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώθηκε στις +40 μονάδες από +33 μονάδες τον προηγούμενο μήνα.

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfin. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfin

Σημαντική βελτίωση παρουσιάζει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού** και διαμορφώνεται στις 105,1 (από 97,7) μονάδες, σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με πέρυσι (111,6 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων ενισχύθηκαν στις +29 (από +8) μονάδες, ενώ έντονα ανοδικά κινούνται οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση και διαμορφώνονται στις +33 (από +17) μονάδες. Οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης υποχωρούν σημαντικά στις +19 μονάδες (από +29 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ αντίθετα κινούνται οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση (+33 από +25 μονάδες). Από την άλλη, οι τιμές διαμορφώθηκαν σε ήπια πληθωριστικά επίπεδα, στις +19 μονάδες από τις +8 μονάδες τον προηγούμενο μήνα.

Πτωτικά κινήθηκαν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Χερσαίες Μεταφορές**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 99,3 (από 103,2) μονάδες. Οι ήπια θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση υποχώρησαν έντονα στις +16 (από +29) μονάδες, ενώ παράλληλα οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση διατηρήθηκαν αμετάβλητες (+16 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Αισιόδοξες παραμένουν οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης και διαμορφώνονται εκ νέου στις +20 μονάδες, με τις προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου να κινούνται κατακόρυφα ανοδικά στις +29 (από -16) μονάδες. Το ισοζύγιο των τιμών διαμορφώνεται σε ήπια πληθωριστικά επίπεδα, στις +13 μονάδες.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ: Μικρή εξασθένιση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, γενική απαισιοδοξία σε όλους σχεδόν τους επιμέρους παράγοντες

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης εξασθένησε ήπια τον Ιούλιο και διαμορφώθηκε στις -47,6 μονάδες, έναντι -46,9 μονάδες τον Ιούνιο¹. Και αυτόν τον μήνα οι Έλληνες καταναλωτές εμφανίζονται ως οι περισσότερο απαισιόδοξοι στην ΕΕ, με διαφορά από τους επόμενους, με τους καταναλωτές στην Εσθονία με επίπεδο δείκτη -38,9 και την Ουγγαρία (-29,1) να ακολουθούν. Οι επιμέρους δείκτες για την **γενικότερη οικονομική κατάσταση στην χώρα, αλλά και τα οικονομικά των νοικοκυριών επιδεινώνονται. Η πρόθεση για μείζονες αγορές ενισχύεται με την αποταμίευση να βελτιώνεται επίσης**. Στις χαμηλότερες θέσεις αυτής της κατάταξης, για τρίτη φορά μέσα στο 2025 βρίσκεται η Μάλτα (+2,9) με την θετική τιμή του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης να συνεπάγεται ουσιαστικά αισιοδοξία από τους καταναλωτές της χώρας. Οι μέσοι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -14,5 μονάδες στην ΕΕ και στις -14,7 μονάδες στην Ευρωζώνη. Αναλυτικά:

- **Ενίσχυση των αρνητικών εκτιμήσεων των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους τελευταίους 12 μήνες**

Οι αρνητικές εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προηγούμενους 12 μήνες ενισχύθηκαν ήπια στις -49,3 (από -48,9) μονάδες. Το 64% των νοικοκυριών εκτίμησε ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ το 2% θεωρεί πως επήλθε μικρή βελτίωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -10,4 μονάδες.

- **Έντονα πιο απαισιόδοξες και οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών**

Οι αρνητικές προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες εντάθηκαν τον Ιούλιο στις -45,2 (από -42,8). Το 59% (από 56%) των νοικοκυριών αναμένει ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ το 4% προβλέπει μικρή βελτίωση. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -4,5 και -4,2 μονάδες αντίστοιχα.

- **Αισθητή υποχώρηση στις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

Ο αρνητικός δείκτης των προβλέψεων των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο ενισχύθηκε αισθητά τον Ιούλιο και διαμορφώθηκε στις -46,9 (από -44,1) μονάδες. Το 64% (από 61%) των καταναλωτών πρόβλεψε ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας, έναντι 19% (από 25%) το οποίο αναμένει σταθερότητα. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -28,6 και -29,2 μονάδες αντίστοιχα.

- **Μικρή βελτίωση στην πρόθεση για μείζονες αγορές**

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) ενισχύθηκε ήπια με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -49,1 (από -51,5) μονάδες. Το 59% (από 60%) των καταναλωτών πρόβλεψε ότι θα προβεί σε λιγότερες ή πολύ λιγότερες δαπάνες, ενώ το 7% αναμένει το αντίθετο. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -14,4 μονάδες στην ΕΕ και στις -15,1 μονάδες στην Ευρωζώνη.

¹ Από τον Απρίλιο του 2022, η μέθοδος εποχικής προσαρμογής των στοιχείων της Έρευνας άλλαξε. Ακολούθως, όλα τα προηγούμενα αποτελέσματα έχουν αναθεωρηθεί ελαφρώς.

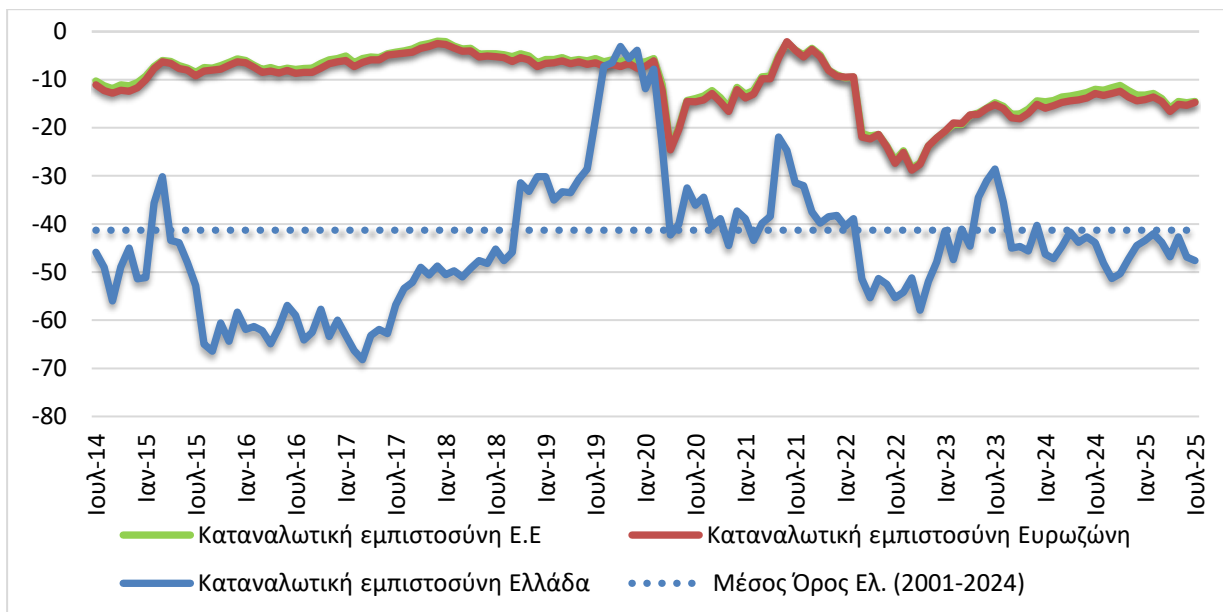

Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσοι όροι										
	Min	Max	2001-2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024				
ΕΕ-27	-24,0 (Ιουν. 2022)	-1,7 (Μάιος 2000)	-11,5	-5,9	-13,5	-7,1	-21,7	-17,1	-16,6				
Ευρωζώνη	-24,4 (Μάρ. 2009)	-1,9 (Μάιος 2000)	-12,1	-6,7	-14,2	-7,5	-21,9	-17,4	-17,0				
Ελλάδα	-80,8 (Φεβρ. 2012)	+3,2 (Απρ. 2000)	-41,3	-19,6	-32,5	-35,4	-50,7	-40,0	-46,0				
Περιοχή	2024												
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
ΕΕ-27	-14,7	-14,4	-13,7	-13,7	-13,2	-12,9	-12,2	-12,3	-11,7	-11,3	-12,4	-13,4	
Ευρωζώνη	-16,1	-15,5	-14,8	-14,7	-14,3	-14,0	-13,0	-13,5	-13,0	-12,5	-13,7	-14,5	
Ελλάδα	-46,3	-47,2	-44,7	-41,7	-43,8	-42,7	-43,9	-48,1	-51,3	-50,3	-47,3	-44,5	
Περιοχή	2025												
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
ΕΕ-27	-13,2	-12,9	-13,9	-15,9	-14,5	-14,8	-14,5						
Ευρωζώνη	-14,1	-13,6	-14,5	-16,6	-15,1	-15,3	-14,7						
Ελλάδα	-43,4	-42,0	-43,8	-46,8	-42,7	-46,9	-47,6						

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

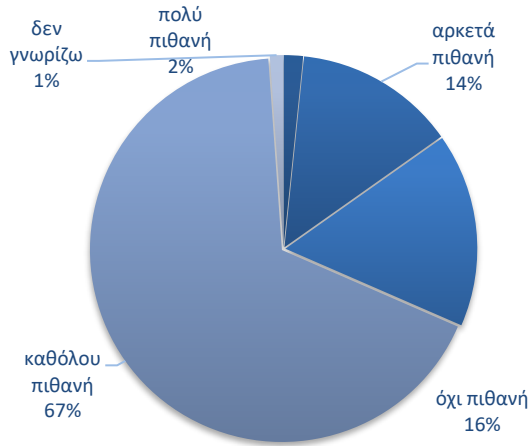
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

• **Μικρή ενίσχυση της πρόθεσης για αποταμίευση**

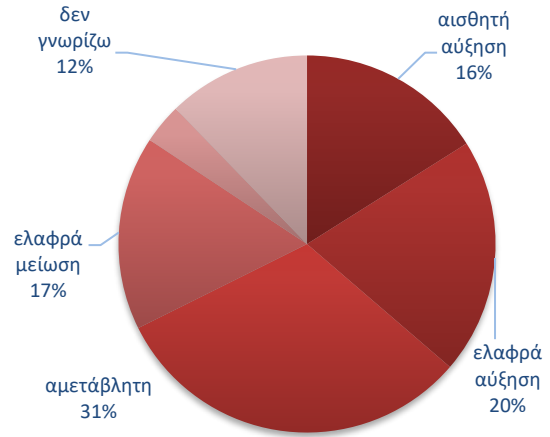
Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκε ελαφρά στις -67,1 μονάδες από -67,7 τον Ιούνιο. Το 84% των νοικοκυριών δεν θεωρεί πιθανή την αποταμίευση στο επόμενο 12μηνο, ενώ το 15% τη θεωρεί πιθανή ή πολύ πιθανή. Οι σχετικοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις +8,9 μονάδες στην ΕΕ και στις +9,4 στην Ευρωζώνη.

Διάγραμμα 7: Ενδεικτικές μεταβλητές της έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

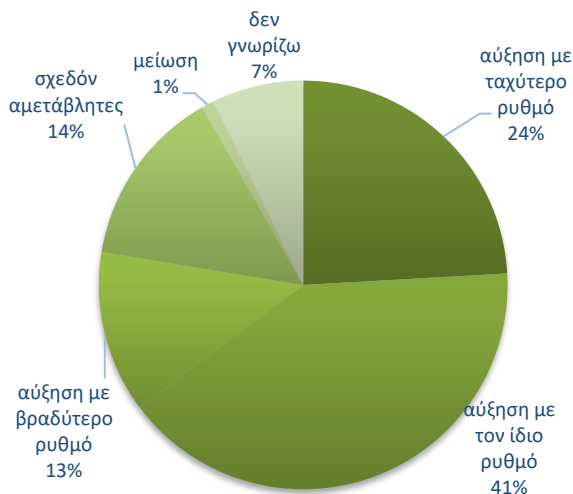
Πρόθεση αποταμίευσης

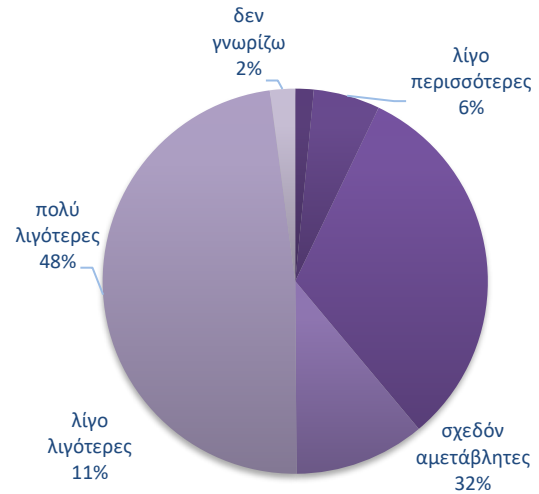
Προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας

Προβλέψεις για την εξέλιξη των τιμών

Πρόθεση για μείζονες αγορές

Πηγή: IOBE

• **Ήπια κλιμάκωση στις προβλέψεις για την ανεργία**

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες κλιμακώθηκε τον Ιούλιο, στις +14,4 μονάδες, από +11,7 τον Ιούνιο. Το ποσοστό των νοικοκυριών που προέβλεψε μικρή ή αισθητή άνοδο της ανεργίας διαμορφώθηκε στο 36%, με το 20% των ερωτηθέντων να αναμένει ελαφρά μείωσή της. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +26,6 και +26,1 μονάδες αντίστοιχα.

• **Ενίσχυση των προβλέψεων για άνοδο των τιμών**

Ο θετικός δείκτης για τις προβλέψεις μεταβολών στις τιμές τους προσεχείς 12 μήνες κλιμακώθηκε ήπια τον Ιούλιο και διαμορφώθηκε στις +36,4 μονάδες, έναντι +34,5 μονάδων τον Ιούνιο. Το 65% (από 64%) των νοικοκυριών προέβλεψε άνοδο τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό και το 14%

αναμένει σταθερότητα. Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +26,1 και +25,1 μονάδες αντίστοιχα.

- **Μικρή εξασθένιση του ποσοστού που «έχει χρεωθεί»**

Σχετικά με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» διαμορφώθηκε στο 59% (από 61%), ενώ στο 11-12% διατηρήθηκε το ποσοστό όσων αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους. Οι καταναλωτές που δήλωσαν ότι αποταμιεύουν λίγο ή πολύ αποτελούν 20% του συνόλου, ενώ το ποσοστό όσων δήλωσαν ότι «έχουν χρεωθεί» διαμορφώθηκε στο 8% από 10% τον προηγούμενο μήνα.

- **Αποκλιμάκωση του ποσοστού των νοικοκυριών που είναι αβέβαια για τη μελλοντική οικονομική κατάστασή τους**

Στο ερώτημα το οποίο αξιολογεί το βαθμό αβεβαιότητας των νοικοκυριών ως προς τις μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις, το 58,5% έκρινε τον Ιούλιο ότι η οικονομική κατάστασή του μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, από 59,7% τον προηγούμενο μήνα.

Τον Ιούλιο, εξετάζονται σε τριμηνιαία βάση στην έρευνα καταναλωτών τρία² πρόσθετα ζητήματα, τα οποία εξειδικεύουν περισσότερο την πρόθεση για μείζονες αγορές διαρκών καταναλωτικών αγαθών (αυτοκίνητο, κατοικία) και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως πρόδρομοι δείκτες για την ιδιωτική κατανάλωση. Αναλυτικά:

- Μικρή εξασθένιση σημειώθηκε στην πρόθεση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -94,8 (από -93,3) μονάδες, ισοζύγιο επίσης αρκετά χειρότερο από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς δείκτες, καθώς αυτός διαμορφώθηκε στην ΕΕ στις -77,9 και στην Ευρωζώνη στις -79,0 μονάδες, όσο και το προηγούμενο τρίμηνο. Το 1,7% των νοικοκυριών εγχωρίως δηλώνει ότι ίσως να προβεί σε αγορά ή κατασκευή κατοικίας τον επόμενο χρόνο.
- Οριακή βελτίωση καταγράφηκε στο δείκτη της πρόθεσης πραγματοποίησης σημαντικών δαπανών για βελτίωση/ανανέωση της κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, ο οποίος διαμορφώθηκε τον Ιούλιο στις -74,6 (από -74,7) μονάδες. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -46,7 (από -48,3) μονάδες και στις -49,1 (από -51,0) μονάδες στην Ευρωζώνη. Το ποσοστό των νοικοκυριών στην Ελλάδα που στην ΕΕ δηλώνει ότι είναι αρκετά ή πολύ πιθανό να πραγματοποιήσει σημαντικές δαπάνες αυτού του είδους εντός ενός έτους διαμορφώθηκε στο 11,2% από 11,1% το προηγούμενο τρίμηνο.

² Από τον Ιούλιο του 2024 έχει αφαιρεθεί το τριμηνιαίο ερώτημα για την πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου